

Za poduk in kratek čas.

Anton Krempeljnu v spomin.

Narod, ki svojih slavnih mož ne časti, jih vreden ni. Med Muro in Dravo po Slovenskih goricah pa med drugimi slavnimi možmi že dolgo slovi pokojni malonedeljski župnik Anton Krempelj, ki je v svojem času kot izvrsten slovenski pridigar in zgodovinar neumorno deloval za čast božjo in za srečo slovenskega naroda. Zato so mu hoteli slovenski rodoljubi že pred tridesetimi leti lep spomenik postaviti na grob. Obhajala se je takrat velika slovesnost Krempeljnu na čast, da bi ljudstvo se za to misel spodbudilo, in naročil se je bil lep spomenik, predstavljajoč varhinjo zgodovine, ali neugodne razmere so vse zaprečile; celo v ta namen nabrani denar se je zapravil. Majhen križ sicer kinči grob pokojnega Krempelja, a za njegove zasluge dostojen spomenik mu je narod še vedno dolžen.

Da se tega dolga rešimo, združili so se letos nekateri ljutomerski in malonedeljski rodoljubi, ter so oskrbeli s prostovoljnimi darovi drugih rodoljubov primeren spomenik, katerega je naredil ljubljanski kamnosek Toman, ter bodo ga te dni pri Mali Nedelji zraven cerkve postavili in prih. nedeljo, dne 11. avgusta, slovesno odkrili.

Pokojni gospod Anton Krempelj se je narodil leta 1790. v Grešnjevcih pri Radgoni. Šolal se je pri Sv. Petru, potem v Mariboru in Gradcu, kjer je bil leta 1815. v duhovnika posvečen. Krempelj ni le časa svojih studij, ampak ves čas svojega življenja dobro porabil; kajti kar se je bil kot dijak naučil, to je pozneje kot duhovnik ljudstvo učil v pridigah in knjigah. Čeravno se se takrat v šolah niso slovenščine učili, in je bilo silno težavno slovenske knjige pisati, so se vendar Krempelj poleg drugih naukov marljivo za-se slovenskega jezika učili in potem kot kaplan in župnik pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in pri Mali Nedelji slovenske knjige pisali za svoje ljudstvo. Spisali in izdali so: »Življenje svetnikov«, potem »Kratke predge za vse nedelje in svetke« in mnogo zgodovinskih sestavkov v nemškem in slovenskem jeziku. Zadnja in najlepša Krempeljnova knjiga pa so: »Dogodivšine štajarske zemlje« z lepimi podobami in pesmicami. Ta knjiga je izšla po njihovi smrti. Umrli pa so leta 1844. pri Mali Nedelji.

Da je malonedeljska okolica v narodnem oziru tako probujena in nje prebivalci skoraj najbolj omikani v tistem okraju, to je tudi najbolj zasluga Krempeljnova. Zato je res le naša dolžnost, če tako zaslužnega moža po vrednosti častimo in mu dostojen spomenik postavimo.

Pismo iz Brazilije.

Preljubi moji botri in mati!

Želim vam popisati, kako se mi je na potovanju godilo. Šli smo na vlak v Vuhredu ob 7. zjutraj. Ob 5. uri zvečer smo se pripeljali v laški Videm, kjer nas je že čakal agent in nas peljal na stanovanje. Res so nam tam postregli in nam dali lepe postelje in tudi hrano, pa vse za naš denar, vse smo morali drago plačati — zastoj ni bilo nič. V Vidmu smo čakali dva dni. Drugi dan zvečer smo se odpeljali z vlakom in smo se vozili celo noč. Potem pa nismo mogli dalje, ker je bil tako debel sneg, da je vlak obtičal. Bili smo prisiljeni 24 ur čakati, da je bila železna cesta zopet prosta. Dragi prijatelji, jaz vam nisem v stanu popisati, koliko sva midva prestala. Denarja nisva imela in otroci so nama od gladu umirali. Huda se je nama godila.

Na Genovo smo se zvečer pripeljali in tam je

bilo zopet treba en dan čakati. Potem smo šli na ladjo. Sedaj pa vam, dragi moji, popišem kako se nama je na ladji godilo. Tam smo se začeli tiste dobre hrane vaditi, od katere nam agenti pišejo, kako dobra da je. Zjutraj je četrt litra črne kave, opoldne je bila fižola in pa kak »štokfiš« in z večer zopet tako. Kar smo dobili, so skoraj otročiči pojedli, jaz pa sem moral biti lačen. Dragi prijatelji, jaz vam nisem v stanu popisati, kako hudo se nama je na morju godilo. Potovanje na morju je žalostno. Proti kraju so nama začeli otroci bolehati, ker ni bilo ne konca ne kraja. Hčerka je bila 4 dni v bolnišnici in jaz pa pri njej, ter sem tako oslabil, da sem komaj še malo hodil. Vozili smo se 31 dni. Ko je že ladja h kraju šla, je bil fant že tako slab, da je bil še komaj malo živ.

Izstopili smo v Santosu, kjer sem fanta spravil v bolnišnico; tamkaj pa je v enem tednu umrl. Potem sva bila v Santosu 14 dni. Naši tovariši so vsi poprej odšli. Potem sva šla v Sant Paulo, kjer sva našla sttere znanke. Tam sva ostala 14 dni. Od Sant Paola sva se peljala 10 ur po železnici na fasendo, kateri se pravi: Santa Maria. Od tam smo šli na Oliveiras, ker na Santa Maria je bilo za nič. Dva človeka, eden je iz Maribora, eden pa je Falskega kovača sin, z imenom Andrej Klebič, ta dva sta znala slovenski govoriti. Tukaj imam trideset gl. na mesec, pa moram delati vsak dan in delati moram na smrt. Če ravno tako delamo, da vse teče z nas in da smo vsi gnili, pa še zmiraj nas priganjajo, le bolj, le bolj; nikoli ne moremo zadosti hitro delati.

Preljubi prijatelji in mati! Jaz popisati ne morem, kako se tukaj godi. Ne moremo iti v cerkev, ker je daleč od nas. Tudi ne moremo sprejeti svetih zakramentov. Pišem vam tudi, da tukaj ni zdrav kraj, ker je vsak bolj bolen, kakor pa zdrav. Preljubi prijatelji, ne hodite sem, ker imate doma lepo Brazilijo! Ne poslušajte drugih lažljivih pisem, ki pridejo tje k vam! Veliko imam vam še pisati, kje je eden in kje drugi prijatelj, pa ne morem. Tisto vam pišem, da Kop Jožef je v Sant-Pauli ostal in žena je v službi.

O ti ljuba štajarska dežela, kako si ti vesela, mi smo pa tukaj v Braziliji močno žalostni! Preljuba mati moja, pišete nama, ali ste še zdravi in kako se vam še godi in kje ste sedaj na stanovanju. Gotovo ste težko od naji pisma pričakovali, pa nisva mogla poprej pisati, ker denarja nisva imela. Rada bi vam kak goldinar poslala; če nama Bog zdravje da in če bo mogoče, v jesen. Veliko vam imam še pisati, pa od žalosti se začnem jokati, ker zmislím na ljubi domači kraj. Da bi Bog dal, da bi prišli še enkrat na Štajarsko nazaj!

Oliveiras, dne 13. maja 1895.

N. N., doma iz Ribnice.

Smešnica. A.: »Ti, povej mi, kako se rabi Zaherlinov prašek zoper bolhe?« — B.: »Ako bolho vloviš, deni jo med kolena, segetaj jo, in ko se začne smešiti, daj ji praška; kihnila bo in preminola!«

Razne stvari.

(Milostljivi knezoškoč) so se dne 1. avgusta vrnili z birmovanja iz završke dekanije v Maribor. Kakor slišimo, so tudi v Halozah povsod z dostojnim veseljem vsprejeli milostnega nadpastirja ter pokazali neomahljivo udanost.

(»Katoliško tiskovno društvo v Mariboru«) bode imelo dne 19. avgusta 1895 XIV. občni zbor. Ker bode društveni odbor na dnevni red imeno-

vanega občnega zbora postavil posvetovanje o premembi društvenih pravil, zato vpošlje vsem društvenikom in še nekaterim gospodom spremenjena društvena pravila, katera bode v posvetovanje predložil. Predlogi, kateri se mislijo staviti na občnem zboru, naj se 8 dni poprej odboru prijavijo. V Mariboru, dne 22. julija 1895.

Odbor.

(Prevzvišenemu škofu Strossmayerju), ki bivajo sedaj na Slatini, se je dne 1. avgusta poklonila slovenska deputacija pod vodstvom g. Iv. Hribarja.

(Odlikovanje.) Velč. g. zlatomašnik Florijan Kleine, dosluženi profesor, bivši župnik bizelj-ski ter krški duhovni svetovalec, so dne 1. avg. postali lavantinski duhovni svetovalec.

(Volutev.) V Kapeli pri Radgoni je izvoljen županom g. Janez Rantaša, svetovalec pa g. Franc Lenartič in g. Jožef Svetonja. Vsi vrli Slovenci.

(Vabilo na ljudsko veselico), ki se priredi dne 18. avgusta pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo. Na vzporedju je slavnostni govor, igra, petje in tamburanje. Veselica se začne ob 4. uri popoldne na Skrlčevem vrtu.

Odbor.

(Št. Pavelsko bralno društvo) v Savinjski dolini priredi dne 11. avgusta v gostilnici gosp. Zanierja v Dolenji vasi veselico s petjem in tamburanjem. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Veselica ima namen, opomoči slabemu gmotnemu stanu društva, zaradi česar pričakujemo obilne udeležbe, da rešimo komaj uspelo narodno stvar občne zaspčnosti. Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Odbor.

(Vabilo) na II. redni občni zbor »Delavskega bralnega in pevskega društva v Mariboru«, ki bode dne 11. t. m., to je prihodnjo nedeljo ob 7. uri zvečer v spodnjih prostorih hotela »Nadvojvoda Ivan«. Gostje dobro došli!

Odbor.

(O novi celjski gimnaziji.) Pred tednom se je mudil v Celju namestnijski svetovalec pl. Taubenberg, da je poiskal prostor za I. razred slov.-nemške gimnazije, ki se otvori to jesen dne 15. septembra.

(Slov. katol. delavsko društvo v Žalcu) priredi dne 18. avgusta pri g. J. Hausenbichlerju v Žalcu veliko veselico s petjem, deklamacijami, gledališko igro in tamburanjem vojniških tamburašev. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Celjsko nemštvo) je v grozni nevarnosti vsled dovoljene slov.-nemške gimnazije. Zato hočejo Celjani postaviti »Nemški dom« in pa »Nemški dijaški dom«. Za denar beračijo pri vseh avstrijskih Nemcih, pa tudi v »rajhu«. S pruskimi markami torej hočejo potujčevati slovenske dijake v »Nemškem dijaškem domu«!

(Toča.) Preteklo nedeljo ob 8. uri dopoldne je med hudo nevihto močno oklestila toča Pekerske gorice pri Lembahu. Vzela je polovico branja.

(Utonila) je dne 1. avg. Josipina Jurik, pisateljica, pri kopanju v Dravi nad Lembahom. Njeno truplo so bojša oni dan našli pri Središču.

(Največ židov) med vsemi državami je v našem cesarstvu. Od 1000 prebivalcev je namreč 48 židov. Židje pa imajo denar. Zato se nikakor ne bode kmalu konca židovskemu liberalizmu.

(Višjesodnim svetovalcem v Gradcu) je imenovan g. dr. Karol Scherübel, ki besede ne zna slovenski. In vendar bi trebal pri graškem višjem sodišču še štirih poročevalcev, ki znajo slovenski!

(Veliki koncert) slovenskega pevskega društva je v nedeljo na Ptuj vsem udeležencem jako dopadel. Pelo se je izvrstno, pesem »Pod prozorom« se je morala ponavljati. Namesto prve pesmi: »Vojaci na potu« je 12 ljubljanskih »Slavcev« krasno zapelo L. Hudovernikovo »Naša zvezda« in pesem: »Hajd' na boj!« Tudi ptujka

mestna godba je prav dobro svirala. Škoda, da je bilo tako malo kmečkega ljudstva. Po koncertu je bila prav prijetna prosta zabava v Narodnem domu. Slava odboru, g. pevovodji Stegnarju, ter vsem pevkam in pevcem!

(Umrl) je dne 2. avgusta g. Jakob Otorepec, poslovođa tiskarne sv. Cirila v Mariboru, v 62. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

(Na narodopisno razstavo v Prago) pojde dne 1. septembra iz Ljubljane poseben vlak, ki bode vsprejemal udeležence na vseh postajah od Ljubljane do Spielfelda. Prijave za udeležbo sprejemajo že sedaj gg. Ivan Hribar, dr. Dan. Majaron in Ant. Trstenjak v Ljubljani.

(Imenovanje.) Distriktnim zdravnikom v Rajhenburgu je imenovan bivši sekundarij v deželni bolnišnici v Ljubljani g. dr. Anton Schwab.

(Velikanski polom.) V Genovi na Italijanskem je napravila krdo banka »Fratelli Bingen«. Razne nelaske banke imajo nad 10 milijonov škode, laske banke in zasebniki pa izgubijo več kakor 20 milijonov.

(Nagla smrt.) Na Slatini je oni dan prišel v gostilnico g. Leitnerja neki nadporočnik k obedu. Ko vstopi v sobo, že se zgrudi na tla in obleži mrtev.

(Volkovi po leti) so redka prikazen v obliži človeških bivališč. V občini Dragostan v temeskem komitatu se klati cela tolpa volkov, ki so naredili že veliko škodo. Napali so celo čredo ovac in raztrgali mnogo živine. Tudi na južnem Ogerskem delajo volkovi nadlego.

(Potresi v Italiji.) Dne 30. julija opoldne je bil v Florenci potres, ki so čutili tudi v okolici. Ljudstvo je bilo vznemirjeno. — V Comachio blizu Ferrare sta bila ob istem času dva sunka, ki sta vzbudila velik strah. Nekoliko dimnikov se je zrušilo.

(Čitalnica v Brežicah), ki je dobila svoje stalne prostore v hotelu Klembas, priredi dne 11. avg. v teh prostorih veliko slavnost, pri koji bodeta sodelovala slavno pevsko društvo »Merkur« iz Zagreba in vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 101.

(Sneg začetkom avgusta.) V nekaterih krajih na Koroškem je v noči od sobote na nedeljo vse gorove skoro do ravnine pobelil sneg.

(Angelj varuh.) Na Nižjem Avstrijskem je udarila strela v neko hišo, in sicer ravno v posteljo, kjer sta spala dva majhna otroka. Prestrašeni stariši naglo privzdignejo otroka, in kako se razveselijo, ko vidijo, da sta popolno nepoškodovana! Strela je zažgala postelj ter šla ravno med otrokoma v tla. Hiša je popolno pogorela.

(Strela ubila.) Popoldne dne 1. avgusta je pri Sv. Marjeti niže Ptuja na veliki cesti med nevihto ubila strela neko 18letno deklino. Pol ure poprej je bila le-ta pri sv. spovedi v cerkvi. Kako dobro, da jo je smrt pripravljeno nasla!

(V Sevnici ob Savi) je ondotna šulvereinska šola dobila pravico javnosti. Ono nedeljo so šulvereinoveci pri veliki veselici popevali hvalo onim, ki so k temu pripomogli; le na jednega so pozabili!

(Bela žena.) Umrl je dne 24. julija v Nazarju v gornji Savinjski dolini čast. o. Atanazij Krajnik v 74. letu svoje dobe. Blagi pokojnik bi prihodnje leto pel zlato sv. mašo. Svetila mu večna luč!

(Trtna uš.) To grozno škodljivko so nedavno zasledili v goricah na Kamenščaku pri Ljutomeru.

(Velika tatvina) se je zvršila dne 3. avgusta v avguštinski cerkvi v Rimu. Ko je šel namreč o. Celestin zjutraj v cerkev, je opazil, da so ukradene vse dragocenosti pri čudodelni podobi Matere Božje. Takoj na to je zaprl o. Celestin cerkvena vrata in klical na pomoč. Na njegov klic prihitelimi ljudem se je posrečilo dobiti tatu še v cerkvi.

(Prebivalstvo v Bosni.) Statistični urad deželne vlade za Bosno in Hercegovino je izdal pregled ljudskega štetja v mesecu marčiju letošnjega leta. Iz tega pregleda je razvidno, da se je pomnožilo ondoto prebivalstvo od l. 1885. za 229.666 duš ali 17:16 odstotkov; Bosna in Hercegovina imata letos 1,565:357 prebivalcev.

(Slovenski in hrvaški abiturijenti) priredijo v Zagrebu od dne 10. do 13. avgusta t. l. povodom dokončanja študij na srednjih solah abiturijentsko slavnost z vzporedom: V soboto ob 1/25. uri popoldne prihod Slovencev in pozdrav na kolodvoru; ob 8. uri zvečer komers pri Schneiderju. V nedeljo ob 11. uri poje zbor slovenskih abiturijentov slovesno sveto mašo v cerkvi sv. Katarine; ob 1/23. popoldne banket pri Schneiderju. V ponedeljek veliki koncert s plesom v vseh

prostorih »Hrvaškega doma«. V torek ob 10. uri popoldne skupščina abiturijentov; popoldne izlet.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catolica«, Gradec, Radecki-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših oblicih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizu 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicco se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Loterijske številke.

Trst 3. avgusta 1895:	47, 78, 81, 84, 62
Line	46, 34, 86, 83, 25

Na prodaj 2-2

je malo pose-tvo, katero meri pet orolov, na lepem prostoru, sadonosnik, njive, lepi gozd, hrami v dobrem stanu. Hiša je pripravljena za krmo, ali za drugi obrt, ker stoji tik okrajne ceste, blizu farne cerkve. Pogodbe so lahke. Več se zve pri gosp. F. Vezjaku, trgovskemu pomočniku v Ptuj in pri uprav. »Slov. Gosp.»

Hiša z vrtom tik ceste v Rogatcu se takoj dá v najem. Hiša je primerna za kako obrt, zlasti kramarijo ali si-rarstvo. Več pove vlič. g. dekan v Rogatcu.

Na znanje!

Usojam si naznaniti, da sem odprl svojo odvetniško pisarno na Laškem (Markt Tüffer).

Dr. Josip Kolšek.

Mlin na tri tečaje, stope in žaga, vse v jako dobrem stanu, poleg malega mesta na Spodnjem Štajarskem, proda se iz proste roke za 6400 gold. — Poleg spada tudi travnik in njiva. Gotovine položiti je takoj le 2200 gld.

Natančnejša pojasnila daje upravništvo »Slov. Gospodarja«.

Mlin pri cerkvi

in blizu mesta, na veliki vodi, s štirimi tečaji in tudi za olje delati, se proda po nizki ceni. Več se izve pri upravništvu »Slov. Gosp.»

£ Rake! £

popolnoma žive, vsak dan na novo naložljene razpošilja pod jamstvom en jerbašek s povzetjem poštne in colne prosto

40 kom. velikane I. vrste . . .	gld. 5:40
60 " velikano . . .	" 4:30
100 " za juho . . .	" 3:40

B. HALLER,
Stanislav štev. 16 v Galiciji. 8-10

Izborno postonjsko apno,

katero je prav mastno in se jako dobro nara-se, se prodaja prav po ceni v vsaki množini in vsakem času pri stalni apnenci

Jož. Švajger v Postojni. 15

Kneippova kava

V kraje, kjer se naši pridelki ne dobé, razpošiljamo pošne zavitke po gld. 2:10.

v rudečih zavitkih } od bratov
s podobo župni- } **Oelz**
kovo, nadome- } v Bregenz-u.
stuje **bohovo**
kavo.

10-10

Najboljše molitvenike

v slovenskem in nemškem jeziku, različno vezane, svilnat papir v 80 barvah, bliščeč papir eno- in dvobarven, zlat papir gladek in stiskan, cvetlični listi in drugi deli umetnih cvetlic, manchete za cvetlice in papir s čipkami priporočila na izbiro po nizki ceni 17-37

Andrej Platzer,
(prej Edo. Fertinc)
gosposke ulice št. 3,
v Mariboru.

!! Novost !!

Veliko perila si prihrani, kdor kupi namizne prte in prtice za kavo iz kavčuka, ki se nahajajo v najboljših vzorcih na metre, po 100 in 145 cm široki in zmerjeni s prav lepimi obroki ter so po 80x80, 80x115, 100x100, 100x115, 115x115, 115x130, 130x130, 130x145, 145x145, 145x165, 165x165, 165x185 165x200 cm veliki.

Teh namiznih prtov in prticev za kavo ni treba prati, dovolj je, če je zbrisel z mokro brisačo. Lahko ostanejo na mizi v vrtu tudi v dežju in po noči ter se ne poškodujejo. Zato so za vsakega neogibno potrebni.

Najceneje se dobé pri

Janezu Khunt-u,

tovarniški zalogi povoščenega blaga, zastiral, tepihov, odev, plaht, zastorov, in raznega iz iz vrb spletenega pohištva

v Gradcu, gosposke ulice 29.

Vzorci in ceniki franco. 3-3

Jožef Brandl,
orgljarski mojster v Mariboru
Schmiderer-jeve ulice št. 3.,

priporoča se p. n. čast. duhovščini in spošt. cerkvenim predstojništvom za izdelovanje orgelj vsake velikosti, z vsemi v orgljarsstvu iznajdenimi novostmi. Poraba sapnikov na stoške in najbolj potrjenega cevopnevmatičnega sestava (Röhrenpneumatik), ki natančno deluje, piščalke se točno glasijo ter se lahko igra.

Povravnavanje klaviatur ni potrebno, zaklopki ne obvisé, kakor se pri drugih sistemih lahko zgodi. Pri večjih orgljah so tastature registrov, kolektiv-stopalniki, ki drug drugega odprejo ter pnevmatične gumbece na lahko cele vrste registrov od in zapró, ter oglehkočijo igranje.

Upirajoč se na mnogoletne skušnje v vsem področju orgljarsstva, katere sem si pridobil v večjih izdelovalnicah na Avstrijskem in Nemškem, morem ustreči vsem zahtevam.

Poročila o novih orgljah in popravljenih so vedno pri rokah.

Vestna izpeljava, večletno jamstvo ter skromna cena se zagotovi. 5-10